

СТ А Н О В И Щ Е

Върху

**докторски труд за придобиване на образователна и научна
степен „ДОКТОР“**

Автор на докторския труд: **ЗОРНИЦА ГЕОРГИЕВА СТЕФАНОВА-
ИВАНОВА**

Тема на докторския труд: **„ПОЛЗИ ОТ ЕКЗЕКЮТИВ КОУЧИНГА ЗА
ПРОФЕСИОНАЛНА И ЛИЧНОСТНА СЕБЕРЕАЛИЗАЦИЯ“**

Член на научното жури: **проф. д-р Иван Йочев Боевски**

Основание за представяне на становището: **участие в състава на
научното жури по защита на докторски труд, съгласно Заповед №
16/07.03.2023 г. на Ректора на СУ „Свети Климент Охридски“,
София.**

1. Обща характеристика и актуалност на докторския труд

Докторската работа е разгърната в общ обем от 215 страници. Структурирана е **нестандартно** за български докторат както следва: кратък терминологичен речник, увод, изложение в две глави, заключение, библиография (общо 315 източника, от които 12 на кирилица и 303 на латиница), и две приложения. Освен това докторският труд е допълнен с **адекватен, подходящи и прецизно подбран** визуализационен материал (23 таблици, 33 фигури и 3 приложения), който дава нагледна представа на сложни и абстрактни понятия, процеси и логически връзки.

Темите за адаптацията на отделния индивид, неговите общности, както и бизнеса към изключително динамичната и турбулентната среда особено през последните десет години са изключително проблематични . Една възможност за по-болезнена адаптация представлява екзекютив-коучингът. В тази връзка считам, че настоящият докторат е безспорно актуален. Освен това **актуалността е обоснована акуратно от кандидата и е вътъкана в цялостната разработка и представлява свързващото звено на отделните нейни части.**

2. Оценка на степента на познаване на състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал

Задълбоченото познаване на теорията и значителният непосредствен практически опит (ясно показан в CV-то на докторанта с над 13 000 часа коучинг-практика), структурата и съдържанието на разработката, ясно и точно формулираните цел, задачи, теза и хипотези, коректно проведените аналитични изследвания, верифициращи научно-изследователските хипотези и потвърждаващи защитаваната теза, **показват много ясно и отчетливо доброто многостранно познаване на състоянието на проблема и възможностите на докторанта както да формулира, така и творчески да интерпретира и защитава научни позиции.**

3. Съответствие на избраната методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд с постигнатите приноси

Темата на рецензирания от мен докторски труд е многопластова и изисква интердисциплинарен и в значителна степен холистичен подход. В тази връзка за целите и задачите на докторския труд кандидатът избира методиката на **анкетно (кореспондентско) изследване чрез седем фазен процес на изготвяне на въпросник, съдържащ общо 59 въпроса**. Тази методика на изследване (детайлно описана и защитена в доктората и приложения към него автореферат) позволява на докторанта да верифицира своите хипотези и да изпълни поставените цел и задачи в своята разработка. Използваният методически инструментариум от една страна и особено интерпретацията на получените резултати (също детайлно описани и адекватно интерпретирани в доктората и приложения към него автореферат) от друга, ми дават основание да твърдя, че направените на тяхна база (резултати и техни интерпретации) **изводи и заключения отразяват логическата свързаност и обусловеност на изследваните явления, факти и проблеми, свързани с фокуса на разработката**. Всичко това показва, че методическият инструментариум е коректно подбран и адекватно приложен.

4. Оценка на получените резултати и приноси

Рецензираната от мен разработка съдържа научни и научно-приложни резултати и предложения, които мога да определя като оригинален принос както към коучинг, така и към мениджърската наука и практика. Те са ясно и точно обобщени и систематизирани. Затова

считам, че **те представляват естествен завършек** на оценяваната от мен разработка.

Госпожа Стефанова-Георгиева представя в дисертационния труд (стр. 187) и автореферата (стр. 42) 5 броя научно теоретичните приноси и описателен принос за полезността от използване на ексекютив-коучинга на ниво личност, лидер и организация. Аз оценявам всички представени приноси високо и ги приемам, със следния коментар:

- Считаю, че журираният от мен труд притежава още приноси, които биха могли да бъдат изведени;
- Принос 1 и 2 бих обединил в един принос;
- Практико-приложните приноси биха могли да бъдат ясно открити и дефинирани.

5. Оценка на публикациите по докторантския труд

Списъкът с публикации, свързани с темата на доктората се състои от 8 броя заглавия от които 3 на български език и 5 на английски език. Всички те са самостоятелни разработки, което в момента не е често явление и показва компетентността на кандидата. Всички тези заглавия **са не само напълно достатъчни за покриване на минималните наукометрични показатели при придобиване на научна степен „доктор“, определени от Закона за развитие на академичния състав на Република България и Националния правилник за прилагане на закона, но и значително ги надвишават.**

Гореизложените факти и оценки ме убеждават и ми дават основание да заключа, че госпожа Зорница Георгиева Стефанова-

Иванова притежава необходимите способности и умения успешно да защити своята разработка пред така избраното научно жури.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Докторантът използва ясен, разбираем и точен научен език, дефинира важните за труда понятия (което все по-често се избягва или заобикаля в научните разработки), структурира го адекватно, използва подходящ аналитичен инструментариум и методика. Всичко това ѝ позволява получаване на значими научни резултати, отговори на научно-изследователски въпроси и верифициране на научно-изследователски хипотези и теза. В тази връзка аз считам, че споменатите характеристики са напълно достатъчни за изискванията на една докторантура. Затова, според мен, не е необходимо да правя критични бележки и да поставям въпроси, въпреки че научният процес е непрекъснат и винаги има елементи, които биха могли да бъдат подобрили и доразвити, както и научно-изследователските въпроси, които да бъдат зададени и отговорени. Аргументът ми за това е следният: аз считам, че фазата на докторантурата може вече да приключи, за да започне следващата. В този смисъл единствено бих си позволил да направя следната констатация:

- ***Смесване на различни стилове за цитиране в текста и библиографията:*** В подкрепа на тази констатация няколко цитата: стр. 8-10, Цитат начало: (Gallup 2022); (UN, Department of Economic and Social Affairs 2022); (Chernigovskaya 2020); (Maslow, The Farther Reaches of Human Nature 1971); (M. Merzenich 2018); (Rogers, The

Necessary and Sufficient Conditions of Therapeutic Personality Change 1957); (Cox 2010) (R. Dilts, From Coach to Awakener 2003) (J. V. Segers, Structuring and Understanding the Coaching Industry: The Coaching Cube 2011); Библиография стр. 202: 1. Ackerman, S., and Hilsenroth, M. „A review of therapist characteristics and techniques positively impacting the therapeutic alliance.“ Clinical Psychology Review, 2003.; 2. Adams, S. Forbes. 2013. <https://www.forbes.com/sites/susanadams/2013/08/05/ceos-just-want-to-get-coached/>.; 3. Aldrin, H., and Utama, A. „Analysis of the Effect of Coaching. Цитат край. Настоящата констатация **в никакъв случай (1) не поставя под съмнение постигнатите резултати, (2) не омаловажава идентифицираните в моето становище научни достойнства, както и (3) не обезценява теоретико-практическата субстанция, която притежава кандидатът**. Избирането на единен стил на цитиране и имплементиране му в цялостния научен труд би допринесло за неговото допълнително прецизиране и подобряване.

Всичко гореизложено предполага очакването, което формира и моето предложение, че в по-нататъшната си изследователска и практико-приложна дейност докторант Стефанова-Иванова ще продължи разработването на своите теории, концепции и тези, свързани с коучинга и ексекютив-коучинга, във все по-усложняващата

се, несигурна и турбулентна бизнес-среда, и ***ще направи опит да публикува резултати от своите научни търсения (досегашни и бъдещи) в реномирани световно-известни списания.***

7. Обобщено заключение и предложение

Актуалността, подходящо подбраните и правилно използваните методи на изследване, коректно формулираната и защитена теза, прецизно, адекватно и точно формулираните и верифицирани хипотези, адекватно направените обобщения и изводи от една страна, както и получените солидни научни и научно-приложни резултати и приноси на докторския труд на тема „**Ползи от екзекютив коучинга за професионална и личностна себerealизация**“ от друга, ми дават основание да направя обосноващото заключение, че представеният ми за журиране **докторски труд представлява напълно завършен и цялостен научен продукт, обогатяващ както науката, така и практиката, и който отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ми дава основание да го оценя ПОЛОЖИТЕЛНО.**

Освен това считам, че докторантът **Зорница Георгиева Стефанова-Иванова** притежава задълбочени както теоретични, така и значителни практически познания (видими от посочените на 13 000 часа коучинг практика) по тематиката и демонстрира достатъчни способности за концепционизиране, провеждане и успешно финализиране на самостоятелно научно изследване. Тези нейни качества ѝ позволяват както да търси, намира и отчита, така и да анализира, обобщава и интерпретира по адекватен начин научни

данни. В допълнение на това тя може да формулира съответните научни заключения и изводи.

Гореизложените достойнства както на докторския труд на тема „Ползи от екзекютив коучинга за професионална и личностна себerealization“, така и на докторанта Зорница Георгиева Стефанова-Иванова, ми дават убедителни и недвусмислени аргументи да предложа на уважаемото научно жури **да присъди на кандидата образователна и научна степен „ДОКТОР” по професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ научна специалност „Стопанско управление“.**

София 14.04.2023 г.

Проф. д-р Иван Боевски